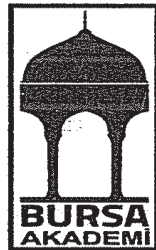

228607

SÛFÎLERİN KAVRAMLARI
ISTILÂHÂTU'S-SÛFÎYYE
ABDÛRREZZAK KÂŞÂNÎ

Tercüme
Abdurrezzak Tek

Bursa Akademi

Sûfilerin Kavramları İstîlâhâtı's-Sûfiyye
Abdürrezzak Kâşânî

Birinci Baskı Bursa 2014
© Bütün yayın hakları Emin Yayınları'na aittir.

Kapak ve İç Tasarım: Emin Özdamar

Baskı:

Stüdyo Star Ajans Matbaacılık Ltd. Şti
Nilüfer Ticaret Merkezi 634. Sok. Bursa
Sertifika No: 15366

BURSA AKADEMİ

Fethiye Mah., Kırlangıç Sok. No: 11/B 16140 Nilüfer / BURSA
Tel: (0224) 242 28 98, Fax: (0224) 241 25 69
www.eminyayinlari.com

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Sûfilerin Kavramları

İstîlâhâtı's-Sûfiyye

Abdürrezzak Kâşânî

1. Tasavvuf 2. İslam 3. Sözlük

ISBN: 978-605-4487-95-0

Sertifika No: 21217

İÇİNDEKİLER

Siyah rakamlar şerh metnindeki sayfa numaralarına işaret etmektedir.

(ا) ELİF HARFİ

Elif	3, 207
İttihâd.....	3, 207
İttisâl	3, 210
Ahad.....	3, 211
Ahadiyyet.....	3, 211
Ahadiyyetü'l-Cem'	3, 212
İhsâu'l-Esmâi'l-İlâhiyye.....	3, 213
Ahvâl.....	4, 215
İhsân.....	4, 217
İrâde	4, 218
Erâikü't-Tevhîd	4, 219
İsim.....	4, 219
el-Esmâü'z-Zâtiyye	4, 219
el-İsmü'l-A'zam	5, 220
Istılâm	5, 221
A'râf	5, 222
el-A'yânu's-Sâbite	5, 223
Efrâd.....	5, 224
el-Ufuku'l-Mübîn	5, 224
el-Ufuku'l-A'lâ.....	5, 224
İiyye	5, 225
Ümenâ.....	5, 225
İmâmân.....	6, 225
Ümmü'l-Kitâb.....	6, 226
el-Ânü'd-Dâim.....	6, 226
Enâniyyet.....	6, 227
İnniyyet.....	6, 227
İnzi'âc.....	6, 227
İnsdâu'l-Cem	6, 228
Evtâd.....	6, 228
Eimmetü'l-Esmâ	7, 229

(ب) BÂ HARFİ

Bâ.....	8, 231
---------	--------

Bâbü'l-Ebvâb	8, 231
Bârîka.....	8, 232
Bâtl.....	8, 232
Büdelâ.....	8, 232
Bedene.....	8, 233
Berk.....	8, 233
Berzah.....	8, 234
el-Berzahu'l-Câmi	8, 235
el-Bast fî Makâmi'l-Kalb	9, 235
el-Bast fî Makâmi'l-Hak	9, 236
Basîret.....	9, 237
Bakara.....	9, 237
Bevâdih	9, 237
Beytü'l-Hikmet.....	9, 238
el-Beytü'l-Mukaddes	9, 238
el-Beytü'l-Muharrem.....	9, 238
Beytü'l-İzzet.....	9, 238

(ج) CİM HARFİ

Cezbe	10, 239
Ceres.....	10, 239
Cesed	10, 240
Celâ	10, 240
İsticlâ	10, 240
Celâl.....	10, 240
Cemâl	10, 241
Cem'iyyet.....	11, 242
Cem'	11, 242
Cemu'l-Cem'	11, 243
Cennetü'l-Ef'âl	11, 243
Cennetü'l-Verâset	11, 244
Cennetü's-Sifât	11, 244
Cennetü'z-Zât.....	11, 244
Cenâib	11, 244
Ciheta'd-Dik ve's-Si'at	11, 245
Ciheta't-Taleb	12, 245

Cevâhirü'l-Ulûm ve'l-Enbâ ve'l-
Ma'ârif..... 12, 245

(د) DAL HARFİ

Debûr 13, 247
ed-Dürretü'l-Beyzâ..... 13, 247

(هـ) HE HARFİ

Hâ 14, 249
Hüve..... 14, 249
Hebâ 14, 249
Himmetü'l-İfâka 14, 250
Himmetü'l-Enefe 14, 250
Himmetü Erbâbi'l-Himemi'l-
'Âliye..... 14, 251
Hevâ 14, 251
Hevâcis 14, 252
Hevâcim..... 14, 252
Heyûlâ 14, 253

(و) VÂV HARFİ

Vâv 15, 254
Vâhidyyet..... 15, 254
Vâhid..... 15, 255
Vârid 15, 255
Vâkıa 15, 256
Vâsıtatü'l-Feyz ve Vâsıtatü'l-
Meded 15, 256
Vetr..... 15, 257
Vücûd..... 15, 257
Vecha'l-İnâyet..... 15, 258
Vecha'l-İtlâk ve't-Takayyüd 15, 259
Vechü'l-Hak 16, 260
Veche Cemîu'l-Âbidîn 16, 260
Verkâ..... 16, 261
Verâü'l-Lübs 17, 261
el-Vasfû'z-Zâtî li'l-Hak 17, 261
el-Vasfû'z-Zâtî li'l-Halk..... 17, 262
Vasl..... 17, 262
Vaslu'l-Fasl ve Şa'bu's-Sad' ve
Cemu'l-Fark 16, 262

Vaslu'l-Vasl..... 18, 263
el-Vefâ bi'l-Ahd..... 18, 263
el-Vefâ bi-Hıfzi Ahdi't-
Tasarruf 18, 264
Vakit..... 18, 264
el-Vaktü'd-Dâim 19, 265
Vakfe..... 19, 265
el-Vukûfu's-Sâdık..... 19, 265
Velî..... 19, 266
Velâyet..... 19, 266

(ز) ZE HARFİ

Zâcir..... 20, 267
Zücâce 20, 267
Zümürüde 20, 267
ez-Zamânü'l-Muzâf ile'l-Hazretü'l-
İndiyyet..... 20, 268
Zevâhirü'l-Enbâ ve Zevâhirü'l-Ulûm
ve Zevâhirü'l-Vuslat..... 20, 268
Zeytûne 20, 268
Zeyt..... 20, 268

(ح) HÂ HARFİ

Hâl 21, 270
Hüccetü'l-Hak ale'l-Halk..... 21, 270
Hicâb 21, 270
Hurûf..... 21, 272
el-Hurûfu'l-'Âliyât..... 21, 272
Hürriyet. 21, 272
Hark..... 22, 273
Hıfzü'l-Ahd 22, 274
Hıfz Uhûdü'r-Rubûbiyye ve'l-
Ubûdiyye 22, 274
Hakikatü'l-Hakâik..... 22, 274
el-Hakikatü'l-Muhamme
diyye 22, 274
Hakâiku'l-Esmâ..... 22, 275
Hakka'l-Yakîn 22, 276
Hikmet 22, 278
el-Hikmetü'l-Mantûk 'anhâ..... 22, 279
el-Hikmetü'l-Meskût 'anhâ 22, 279

el-Hikmetü'l-Mechûl	23, 279
el-Hikmetü'l-Câmî'a	23, 280

(ط) TI HARFİ

Tavâli'	24, 281
Tâhir	24, 281
Tâhirü'z-Zâhir	24
Tâhirü'l-Bâtın	24
Tâhirü's-Sırr	24
Tâhirü's-Sırr ve'l-'Alâniyye	24
et-Tibbu'r-Rûhânî]	24, 282
et-Tabbü'r-Rûhânî	24, 282
Tarîkat	24, 283
Tams	24, 283

(ي) YÂ HARFİ

el-Yâkûtu'l-Hamrâ	25, 285
Yedân	25, 285
Yevnü'l-Cuma	25, 286

(ك) KEF HARFİ

el-Kitâbü'l-Mübîn	26, 287
Kül	26, 287
Kelime	26, 287
Kelimetü'l-Hazret	26, 288
el-Kenzü'l-Mahfi	26, 288
Kenûd	26, 288
Kevnü'l-Futûr Ğayr Müşettit li's-	
Şeml	26, 289
Kevkebü's-Subh	26, 289
Kimya	27, 289
Kimyâü's-Saâde	27
Kimyâü'l-Avâm	27
Kimyâü'l-Havâs	27

(ل) LÂM HARFİ

Lâiha	28, 291
Lüb	28, 291
Lübbü'l-Lüb	28, 291
Lübs	28, 292

Lesen	28, 292
Lisânü'l-Hak	28, 293
Latîfe	28, 293
el-Latîfetü'l-İnsâniyye	28, 293
Levh	29, 293
Levâih	29, 294
Levâmi'	29, 294
Leyletü'l-Kadr	29, 295

(م) MÎM HARFİ

el-Mâsik ve'l-Memsûk bih ve'l-	
Memsûk li-eclih	30, 297
Mâü'l-Kuds	30, 297
Mebdeyyet	30, 297
Mebâdiü'n-Nihâyât	30, 298
Mebna't-Tasavvuf	31, 298
el-Mütehaqqık bi'l-Hak	31, 299
el-Mütehaqqık bi'l-Hak	
ve'l-Halk	31, 299
Meczûb	31, 299
el-Mecâliyyü'l-Külliyeye ve'l-Matâli'	
ve'l-Minessât	32, 300
Mecla'l-Esmâi'l-Fi'liyye	32, 301
Mecmau'l-Bahreyn	32, 301
Mecmau'l-Ehvâ	32
Mecmau'l-Ezdâd	32, 302
el-Mahabbetü'l-Asliyye	33, 302
Mahfûz	33, 303
Mahv Erbâbi'z-Zâhir	33, 303
Mahv Erbâbi's-Serâir	33, 303
Mahvu'l-Cem ve'l-Mahvu'l-	
Hakîki	33, 303
Mahvu'l-Ubûdiyye ve Mahv	
'Ayni'l-Abd	33, 303
Mahk	34, 304
Muhâdara	34, 305
Muhâzât	34, 305
Muhâdese	35, 305
Mahda'	35, 306
el-Mededü'l-Vücûdî	35, 306
el-Merâtibü'l-Külliyeye	35, 306

Mirâtü'l-Kevn	35, 308
Mirâtü'l-Vücûd	36, 308
Mirâtü'l-Hazreteyn	36, 308
Müsâmere	36, 308
Mesâlik Cevâmî'i'l-Esniyye	36, 309
Müsteva'l-İsmi'l-A'zam	36, 309
Müstenedü'l-Ma'rife	36, 309
Müstehlek	36, 309
el-Meseletü'l-Gâmıza	36, 310
Müsterîh	37, 310
Meşâriku'l-Feth	37, 310
Meşârik Şemsi'l-Hakikat	37, 311
Müşrifü'z-Zamâir	37, 311
el-Müzâhât beye's-Şu'ûn ve'l-	
Hakâik	37, 311
el-Müzâhât beye'l-Hazarât ve'l-	
Ekvân	38, 311
Mutâlaa	38, 312
Matla'	38, 312
Me'âlim A'lâmî's-Sıfât	39
el-Muallimü'l-Evvel ve Muallimü'l-	
Melek	39, 313
Mağribü's-Şems	39, 313
Miftâh Sırrî'l-Kader	39, 314
el-Miftâhul-Evvel	39, 314
Müferricü'l-Ahzân ve Müferricü'l-	
Kürûb	39, 314
Müfîz	39, 314
Makâm	39, 314
Makâmu't-Tenezzülü'r-Rab	
bânî	40, 315
Mekânet	40, 316
Mekr	40, 316
Mülk	40, 317
Melekût	40, 317
Melikü'l-Mülk	40, 317
Mümidü'l-Himem	40
Münâsafe	41, 317
el-Menhecü'l-Evvel	41, 318
el-Münkata'u'l-Vahdânî	41, 318
Münteha'l-Ma'rife	41, 318

el-Münâsebetü'z-Zâtiyye beyn'l-Hak	
ve Abdihî	41
Müheyyemûn	42, 319
Mevt	42
el-Mevtü'l-Ebyaz	43
el-Mevtü'l-Ahdar	43
el-Mevtü'l-Esved	43
Mizan	44, 319

(ن) NÛN HARFİ

Nübüvvet	45, 320
Nücebâ	45, 320
Nefes	45, 320
en-Nefesü'r-Rahmânî	45, 322
Nefis	45, 322
en-Nefsü'l-Emmâre	46
en-Nefsü'l-Levvâme	46
en-Nefsü'l-Mutmainne	46
Nükebâ	46, 324
en-Nikâhu's-Sârî fi Cemî'z-	
Zerârî	47, 324
Nihâyetü's-Seferi'l-Evvel	47, 325
Nihâyetü's-Seferi's-Sânî	47, 325
Nihâyetü's-Seferi's-Sâlis	47, 325
Nihâyetü's-Seferi'r-Râbî'	48, 325
Nevâle	48, 325
Nûn	48, 326
Nur	48, 326
Nûru'l-Envâr	48

(س) SÎN HARFİ

Sâbika	49, 327
Sâlik	49, 327
Sübha	49, 327
Setr	49, 328
Setâir	49, 328
Sütûr	49
Sücûdü'l-Kalb	49, 328
Sahk	49, 329
Sidretü'l-Müntehâ	49, 329
Sır	50, 329

Sırru'l-İlim.....	50
Sırru'l-Hâl.....	50
Sırru'l-Hakîka.....	50
Sırru't-Tecelliyât.....	50, 330
Sırru'l-Kader.....	50, 331
Sırru'r-Rubûbiyye.....	50, 331
Sırru Sırru'r-Rubûbiyye.....	52
Serâirü'l-Âsâr.....	51, 331
Sirâr.....	51, 332
Sı'atü'l-Kalb.....	51, 332
Sefer.....	51, 332
Sükütü'l-İ'tibârât.....	52, 333
Simsime.....	52, 333
Suâlü'l-Hazreteyn.....	52, 334
Sevâdü'l-Vech fi'd-Dâreyn.....	52, 334

(ع) 'AYN HARFİ

Âlem.....	53, 335
Âlemü'l-Ceberût.....	53, 335
Âlemü'l-Emr ve Âlemü'l-Melekût ve Âlemü'l-Gayb.....	53, 335
Âlemü'l-Halk ve Âlemü'l-Mülk ve Âlemü'ş-Şehâde.....	53, 335
Ârif.....	53, 335
Âlim.....	53, 336
'Âmme.....	53, 336
el-'Ârû'l-Azîm ve'l-Maktü'l- Kebîr.....	53
İbâdet.....	54, 336
Ubûdiyyet:.....	54, 336
Ubûdet.....	54, 336
'Abâdile.....	54, 337
Abdullah.....	54
Abdurrahman.....	55
Abdurrahim.....	55
Abdülmelik.....	55
Abdülkuddûs.....	55
Abdüsselâm.....	55
Abdülmü'min.....	55
Abdülmüheymin.....	55
Abdülazîz.....	55

Abdülcebbâr.....	55
Abdülmütekebbir.....	56
Abdülhâlık.....	56
Abdülbârî.....	56
Abdülmusavvir.....	56
Abdülgaffâr.....	56
Abdulkahhâr.....	56
Abdülvehhâb.....	56
Abdürrezzâk.....	57
Abdülfettâh.....	57
Abdülalîm.....	57
Abdulkâbız.....	57
Abdülbâsıt.....	57
Abdülhâfız.....	57
Abdürrâfi'.....	57
Abdülmü'iz.....	58
Abdülmüzil.....	58
Abdüssemi' ve Abdülbasîr.....	58
Abdülhakem.....	58
Abdül'adl.....	58
Abdüllatîf.....	58
Abdülhabîr.....	58
Abdülhalîm.....	58
Abdülazîm.....	59
Abdülgafûr.....	59
Abdüşşekûr.....	59
Abdül'aliy.....	59
Abdülkebîr.....	59
Abdülhafız.....	59
Abdülmukît.....	59
Abdülhasîb.....	60
Abdülcelîl.....	60
Abdülkerîm.....	60
Abdülcevâd.....	60
Abdurrakîb.....	61
Abdülmucîb.....	61
Abdülvâsi'.....	61
Abdülhakîm.....	61
Abdülvêdûd.....	61
Abdülmecîd.....	62
Abdülbâ'is.....	62

Abdüşşehîd	62
Abdulhak	62
Abdülvekil	62
Abdulkavî.....	62
Abdülmetîn.....	63
Abdülvelî.....	63
Abdulhamîd.....	63
Abdülübüdü	63
Abdülmu'îd.....	63
Abdulmuhyî.....	63
Abdülümûmî	63
Abdulhay.....	64
Abdulkayyûm.....	64
Abdülvâcid.....	64
Abdülmacîd	64
Abdülvâhid	64
Abdulahad	64
Abdussamed	64
Abdulkâdir.....	64
Abdülmukaddim.....	65
Abdülmuahhir	65
Abdülevvel.....	65
Abdülâhir	65
Abdüzzâhir	65
Abdülbatn	66
Abdülvâlî.....	66
Abdülmüteâlî.....	66
Abdülber	67
Abdüttevâb	67
Abdülüntakîm.....	67
Abdülafûv	67
Abdürraûf	68
Abdümâlikî'l-mülk	68
Abdüzi'l-celâli ve'l-ikrâm	68
Abdülmuksit.....	68
Abdülcâmi'	69
Abdülganî	69
Abdülmuğnî.....	69
Abdülmânî'	69
Abdüddâr ve'n-nâfi'	70
Abdünnûr.....	70

Abdülhâdî.....	70
Abdülbedî'	70
Abdülbâkî	70
Abdülvâris	71
Abdürreşîd	71
Abdussabûr	71
İbret.....	71, 337
'Ukâb	72, 338
İllet.....	72, 338
'Amâ	72, 338
el-'Umudü'l-Ma'neviyye	73, 339
Ankâ	73, 339
'Avâlimü'l-Lübs	73
el-'Aynü's-Sâbite.....	73
'Aynü'ş-Şey	73
'Aynullah ve 'Aynu'l-Âlem.....	73, 340
'Aynu'l-Hayât	74
'Îd	74

(ف) FE HARFİ

Fetk	75, 341
Fütûh	75, 341
el-Fethü'l-Karîb	75
el-Fethü'l-Mübîn.....	75
el-Fethü'l-Mutlak	75
Fetret.....	75, 342
el-Farku'l-Evvel.....	75, 342
el-Farku's-Sânî.....	76
Furkân	76, 342
Farku'l-Cem'	76
Farku'l-Vasf	76
el-Fark beyne'l-Mütehakkık ve'l- Mütehakkık	76
el-Fark beyne'l-Kemâl ve'ş-Şeref ve'n- Naks ve'l-Hisse	76
Futûr	77
Fehvâniyye	77, 343

(ص) SÂD HARFİ

Sâhibü'z-Zamân ve Sâhibü'l-Vakt ve'l- Hâl	78
--	----

Sabîhü'l-Vech.....	78
Sabâ.....	79, 344
Siddîk.....	79
Sıdku'n-Nûr.....	79
Sada'.....	79, 344
Sa'k.....	79, 344
Safvet.....	79
Sûretü'l-Hak.....	80, 344
Sûretü'l-İlâh.....	80
Savâmi'u'z-Zikr.....	80
Sûretü'l-İrâde.....	80

(ق) KÂF HARFİ

el-Kâbiliyyetü'l-Ûlâ.....	81
Kâbiliyyetü'z-Zuhûr.....	81
Kâbe Kavseyn.....	81, 345
el-Kıyâm lillâh.....	81
el-Kıyâm billâh.....	81
Kabz.....	81, 345
Kadem.....	82, 346
Kademü's-Sıdk.....	82
Kurb.....	82, 346
Kısr.....	82, 347
Kutub.....	82, 347
el-Kutbiyyetü'l-Kübrâ.....	83
Kalb.....	83, 348
Kavâmi'.....	83, 349
Kıyâmet.....	83

(ر) RÂ HARFİ

Râ'î.....	85
Rân.....	85
Rab.....	85, 350
Rabbü'l-Erbâb.....	85
Rütebü'l-Esmâ.....	85
Retk.....	86, 350
Rahmân.....	86
Rahîm.....	86
er-Rahmetü'l-İmtinâniyye.....	86
er-Rahmetü'l-Vücûbiyye.....	86
Ridâ'.....	87, 351

Redâ.....	87, 351
Resim.....	87, 351
Rüsûm ve Rukûmu'l-Ulûm.....	87, 351
Ru'ûnet.....	87
Rakîka.....	87, 352
Rûh.....	88
er-Rûhu'l-A'zam ve'l-Akdem ve'l-	
Evvel ve'l-Âhir.....	88
Rûhu'l-İlkâ.....	88

(ش) ŞİN HARFİ

Şâhid.....	89, 354
Şa'bu's-Sad'.....	89, 354
Şef'.....	89, 354
Şuhûd.....	89, 355
Şuhûdu'l-Mufassal fi'l-Mücmel.....	89
Şuhûdu'l-Mücmel fi'l-Mufassal.....	89
Şevâhidü'l-Hak.....	89
Şevâhidü't-Tevhîd.....	89
Şevâhidü'l-Esmâ.....	90, 355
Şuûn.....	90, 355
eş-Şuûnü'z-Zâtiyye.....	90
Şeyh.....	90

(ت) TE HARFİ

Te'nîs.....	91, 356
Tecellî.....	91, 356
et-Tecelliyyü'l-Evvel.....	91
et-Tecelliyyü's-Sânî.....	91
et-Tecelliyyü's-Şuhûdî.....	92
Tahkîk.....	92, 357
Tasavvuf.....	92
Telvîn.....	92, 358

(ث) SE HARFİ

(خ) HI HARFİ

Hâtır.....	94, 360
Hâtem.....	94, 361
Hâtemü'n-Nübüvvet.....	94
Hırkatu't-Tasavvuf.....	95

Hızır	95, 361
Hatre	96
Hulle	96
Halvet	96
Hal'u'l-Âdât	96
el-Halku'l-Cedîd	96, 362

(ذ) ZEL HARFİ

Zehâirullah.....	97
Zevk	97, 363
Zü'l-Akl	97
Zü'l-'Ayn	97
Zü'l-'Ayn ve'l-Akl.....	97

(ض) DÂT HARFİ

Zanâin.....	99, 365
Ziyâ	99

(ظ) ZI HARFİ

Zâhirü'l-Mümkinât	100
Zıl	100, 366
ez-Zıllu'l-Evvel	100
Zıllu'l-İlâh.....	100

(غ) ĞAYN HARFİ

Ğurâb	101, 367
Ğışâ ve Ğışâvet	101
Gınâ.....	101
Gavs	101, 367
Gaybu'l-Hüviyye ve Gaybu'l-	
Mutlak.....	101
el-Gaybu'l-Meknûn ve'l-Gaybu'l-	
Masûn	101
Gayn.....	101, 367

BİBLİYOGRAFYA.....	369
---------------------------	------------